

Forsvarslovene at opføre 10 Mill. Kr. paa indeværende Finanslov, og ganske sagligt erklærede disse militære Autoriteter os, at det var unødvendigt. Hvorvidt de Herrer senere ere blevne skuffede eller ej, mener jeg, vi hverken have Grund til at beskæftige os med eller undersøge. Det er Embedsmænd, som den Gang gjorde deres Pligt og gjorde den loyalt ved at underrette den siddende Regering, den daværende, midlertidige Forsvarsminister og den daværende Finansminister om, hvorledes Forholdene bedst kunde ordnes. Andet havde vi ikke at forhandle med de militære Autoriteter om. Om andet forhandlede vi ikke med dem. Det vilde undre mig, om det ærede Medlem, da han var Forsvarsminister, havde talt Politik med de Generaler, han den Gang havde Forhandlinger med. Jeg tænker, han ogsaa har talt med dem som de Embedsmænd, de nu en Gang ere.

Det ærede Medlem — men det vedkommer mig mindre — har bebrejdet den nuværende Regering, at den vil gaa til Valg paa to Ting, baade Ændring af Militærlovene og et Grundlovsspørgsmaal. Det maa da drille det ærede Medlem uhyre, at Regeringen vil gøre dette, siden han klager over det, for man kan dog ikke i og for sig bebrejde en Regering, at den lægger sit Valgprogram saaledes til Rette, som dens politiske Formaal er. Og dette, at føre en Kamp mod Landstinget og forsøge en Ændring af Militærlovene, er jo Ting, der hænge saa nøje sammen, at den ene overhovedet ikke kan tænkes uden den anden. Det ærede Medlem ved lige saa godt som vi andre, at med det nuværende Landsting, som det nu er sammensat, lader der sig ikke komme til Rette med Hensyn til Forsvarslovene. Det ærede Medlem, som har søgt hele sin Støtte for sin Politik i Landstinget, ved meget vel, at der ikke kan regnes med Landstinget for den nuværende Regering. Altsaa, hvis man overhovedet skal komme til en Ændring af Forsvarslovene, hører dermed organisk sammen en Omdannelse af Landstinget, og naar man faar en Omdannelse af Landstinget, er det muligt, at vi komme til en anden Politik her i Landet end den, det ærede Medlem nu i mange Aar har ført. Det er den, som var det radikale Venstres

Politik in nuce nemlig den, som Hørup indledede og førte. Det var den Politik, som var en borgerlig Politik mod en militaristisk Politik. Det ærede Medlem har en Gang selv været inde paa det borgerlige og har forladt dette for det militære. Jeg skal ikke granske Hjerter og Nyrrer; men det ærede Medlem ved meget godt, at det, han mente en Gang for henved 20 Aar siden, mener han ikke nu. Nu søger det ærede Medlem altsaa Midler til — jeg skal benytte de mest forsigtige Ord — at værne Danmarks Selvstændighed — saaledes er det vist? — i forøgede Militærudgifter. Han har tidligere ment, at formindskede Militærudgifter vare et bedre Værn for Danmarks Selvstændighed end det, han nu ønsker.

Dette Valg, vi komme til, har den store Betydning, at saa vidt jeg ser, mødes for første Gang de to stærke Strømninger i vort Folk, den konservative, militaristiske Strømning, som nu en stor Del af Venstre tilhører, og som Højre regner med, at det tilhører, og den rent nøgterne, antiromantiske, af Stormagtsgrillerne ikke bevægede Politik, som var Hørups Politik, og i hvilken vi kunne forenes med Socialdemokraterne. Det er derfor, Valget er langt mere betydningsfuldt end de andre Valg, vi have haft, fordi i Samfundsanskuelse mødes og kunne komme til reelt og fast at kæmpe med hinanden. Hvorledes det vil gaa, ved jeg ikke. Men jeg undrer mig noget over, at man bebrejder os i saa høj Grad den ogsaa af vore Modstandere med Rette kaldte loyale Gennemførelse af Forsvarslovene. For dette, at vi have gennemført dem loyalt, ikke have søgt at forandre i det, som vi ikke kunde forandre, fordi det var gældende Lov, kunne de Herrer dog ikke bebrejde os. Men at vi ikke, naar Valget giver os Flertal, skulde tilstræbe Ændringer i Forsvarslovene, har intet Menneske i denne Sal nogen Sinde kunnet tro om de Mænd, der sidde i Regeringen, eller om deres Venner. Nu mødes altsaa Militarismens Venner og Modstandere i det store Slag, som forhaabentlig snart skal staa, og det vil blive afgørende for Danmark i mange Aar. Som sagt, spaa skal jeg ikke. Men jeg vil nok ønske, at Linierne bleve saa klare, at i Virkeligheden de kom sam-